

Wiadomości

Piątek, 4 marca 2022

1 marca Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Niezłomnych

Został poddany okrutnemu, trwającemu niemal trzy lata, śledztwu w więzieniu mokotowskim w Warszawie. 14 października 1950 r. Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie skazał go na pięciokrotną karę śmierci. 1 marca 1951 r., wraz z sześcioma współpracownikami wyżej wymienionymi, został rozstrzelany w więzieniu mokotowskim. Ciało pogrzebano w kwaterze „Ł” cmentarza Powązkowskiego w Warszawie. W maju 2007 r. ppłk. Ł. Ciepłiński został pośmiertnie odznaczony Orderem Orła Białego a w 2013 r. awansowany na stopień pułkownika.

Uchwałą Sejmu RP - w 60 rocznicę zbrodni, dzień 1 marca stał się świętem państwowym dla upamiętnia wszystkich żołnierzy i działaczy antykomunistycznego podziemia niepodległościowego z lat 1944-1963. Oni z bronią w ręku lub w inny sposób przeciwstawiali się sowieckiej agresji w 1945 r i narzuconemu siłą reżimowi komunistycznemu. W Polsce pod okupacją radziecką w latach 1944 - 1956, w okresie stalinowskim, działały konspiracyjne organizacje antykomunistyczne, których celem była walka o wolność obywatela i niepodległość Ojczyzny. 19.01.1943 r. rozkazem gen. L. Okulickiego Armia Krajowa została rozwiązana. Polska po oswobodzeniu spod okupacji niemieckiej dostała się pod okupację sowiecką. Władze ZSRR przy pomocy NKWD rozpoczęły aresztowania żołnierzy AK i ich wywózki w głąb Związku Radzieckiego. Ci co nie zostali aresztowani musieli się ukrywać. W latach 1945-1989 „nadzór” nad nimi w PRL-u prowadził Urząd Bezpieczeństwa. Po rozwiązaniu Armii Krajowej powstały konspiracyjne organizacje poakowskie Ruch Oporu Armii Krajowej, „NIE” („Niepodległość”) i „Wolność i Niezawisłość” (WiN), młodzieżowe wywodzące się ze Związku Harcerstwa Polskiego. Ich członkowie nie zgodzili się z narzuconym Polsce ustrojem komunistycznym, nie złożyli broni, walczyli z NKWD, KBW, MO, UB. Wśród nich byli i wieliczanie: Krzysztof Czerwiński, Julian Gołąbek, Stanisław Klimczyk, Tadeusz Kwaśniewski, Mieczysław Loch, Jakub, Julian i Tadeusz Hankusowie, Stefan Hojnik, Franciszek Oremus, Tadeusz Pieronek, Stanisław Szuro, Ferdynand Talaga, Zdzisław Węglarski, Krzysztof Zieliński i inni ... Za tą nieugiętą walkę dotknęły ich prześladowania. Z powodów politycznych w latach 1944-1956 w więzieniach Polski „ludowej” znalazło się ponad 250. 000 osób. Na około 5.000 więźniów wykonano wyroki śmierci. Więzienia: Rawicz, Wronki, Inowrocław, to symbole martyrologii polskiej. Ci co przetrwali piekło zgotowane przez komunę dopiero w 1989 r. zrzeszyli się Krakowskim Oddziale Związku Więźniów Politycznych Okresu Stalinowskiego (ZWPOS). Na ten temat zorganizowałam w Wieliczce dwa spotkania „Wieliczka -Wieliczanie” nr: 152 w 2010 r. i 206 w 2015 r. Relacje z tych spotkań opublikowałam w zeszytach nr: 97 i 152. Zapraszam do ich przeczytania. Na łamach

miesięcznika „Głos Wielicki” publikowałam artykuły o Żołnierzach Niezłomnych.

W 1993 r. staraniem ZWPOS w Krakowie powstały tablice na byłym budynku UB przy Placu Inwalidów 3 o treści: „BUDYNKI TE W LATACH 1945-1956 BYŁY SIEDZIBĄ URZĘDU BEZPIECZEŃSTWA. TUTAJ KOMUNISTYCZNI ZDRAJCY NARODU WIĘZILI - TORTUROWALI I MORDOWALI POLSKICH PARTIOTÓW”.

W 2002 r. w Krakowie na Placu Inwalidów Wojennych (w miejscu stojącego tu za PRL-u pomnika wdzięczności Armii Czerwonej). Od 20 lat na krakowskim Placu Inwalidów Wojennych wmurowany jest kamień węgielny pomnika „Tym, co stawiali opór komunizmowi w latach 1944-1956”- pomnik nie powstał do dziś. Na cokole pomnika jest orzeł symbol walki o Polskę i wąż symbol zła - komunizmu. Autorem pomnika jest Edward Krzak.

W 2005 r. w Krakowie w kościele Ojców Kapucynów wmurowano tablicę o treści: „BÓG HONOR OJCZYŻNA SŁODKO I ZASZYTNIE JEST CIERPIEĆ ZA OJCZYŻNĘ TABLICA TA NA CZĘŚĆ TYCH, KTÓRZY NAJPIĘKNIEJSZE SWOJE LATA SPĘDZILI W WIĘZIENIACH KOMUNISTYCZNYCH LUB ODDALI ŻYCIE W OKRESIE 1945 - 1956. ZWIĄZEK WIĘZNIÓW POLITYCZNYCH OKRESU STALINOWSKIEGO ODDZIAŁ KRAKÓW A D 2005”.

W 2006 r. w Wieliczce przy Pomnikiem Odradzenia Polski staraniem Kazimierza Guzikowskiego, prezesa Okręgu Małopolska Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej zamontowano tablicę o treści: „PRO MEMORIA SZESNASTU PRZEDSTAWICIELI WŁADZ POLSKIEGO PAŃSTWA PODZIEMNEGO W LATACH 1939 - 1945 PODSTĘPNIE PORWANYCH PRZEZ SOWIETÓW I BEZPRAWNIE OSADZONYCH W MOSKWIE: GEN. BRYG. JAN LEOPOLD OKULICKI, EUGENIUSZ CZARNOWSKI, STANISŁAW JANKOWSKI, KAZIMIERZ KOBYLAŃSKI, STANISŁAW JASIUKIOWICZ, STANISŁAW MICHAŁOWSKI, ANTONI PAJDAK, STANISŁAW MIERZWA, ADAM BIEŃ, ZBIGNIEW STYPUŁKOWSKI, KAZIMIERZ PUŻAK, FRANCISZEK URBAŃSKI, KAZIMIERZ BAGIŃSKI, ALEKSANDER ZWIERZYŃSKI, JÓZEF CHACIŃSKI, JÓZEF STEMLER PAMIĘĆ PRZEKAZUJE ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ OKRĘG MAŁOPOLSKA WIELICZKA, 2006 R.” K. Guzikowski upamiętnił ww. tu ponieważ jeden z szesnastu Antoni Pajdak (1894-1988) pochodził z Biskupic, gdzie odsłonięto jego popiersie a Bibliotece Publicznej nadano jego imię.

1.03. 2022 r. w Krakowie w katedrze na Wawelu o godz. 9.00 -ej została odprawiona Msza św. koncelebrowana za Ojczyznę i Żołnierzy Niezłomnych. Ewangelię odczytał ojciec Jerzy Pająk, kapelan Żołnierzy Armii Krajowej i Środowisk Niepodległościowych a kazanie wygłosił Metropolita Krakowski ks. biskup Marek Jędraszewski. W homilii mówił o imperium zła, które odrodziło się obecnie w wydaniu W. Putina. Modlił się m.in. o pokój na Ukrainie i o wolność dla jej obywateli. Po nabożeństwie nastąpił przemarsz uczestników pod kierunkiem orkiestry wojskowej, płk. Włodzimierza Wowy-Brodeckiego i pocztów sztandarowych, w tym młodzieży z klas mundurowych krakowskich szkół średnich ulicami: Grodzką, wokół Rynku Głównego, Szewską, Podwale, J . Piłsudskiego do Parku im. Henryka Jordana, gdzie jest Galeria Wielkich Polaków a wśród nich popiersia Żołnierzy Niezłomnych. Po wprowadzeniu kompanii honorowej oraz złożeniu meldunku dowódcy, orkiestra wojskowa odegrała hymn narodowy. Uczestnicy wysłuchali Apelu Poległych, po którym nastąpiła salwa honorowa. Kolejno przemawiali: Kazimierz Cholewa, przewodniczący Stowarzyszenia Parku im. H. Jordana, Łukasz Kmita, wojewoda małopolski odczytał pismo skierowane przez premiera Rządu RP Mateusza Morawieckiego, a gen. Grzegorz Grodzki - list ministra obrony narodowej RP Mariusza Błaszczak. Następnie Łukasz Kmita wręczył odznaczenia państwowe. Wśród uhonorowanych była Janina Gola, która odebrała Krzyż Zesłańców Sybiru. Przemawiali: Filip Musiał, dyrektor Oddziału Krakowskiego IPN, Barbara Nowak, Małopolski Kurator Oświaty, a ojciec Jerzy Pająk poprowadził modlitwę. Następnie składano wieńce z biało-czerwonych kwiatów przed pomnikami Żołnierzy Niezłomnych. Jadwiga Martyna, córka kapitana Józefa Ostafina, zamordowanego w 1947 r. i delegacja Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” z przewodniczącą Małgorzata Janiec złożyła kwiaty przed pomnikiem Łukasza Cieplińskiego. Obecni byli kombatanci, przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, parlamentarzyści, duchowni, wojsko i inne służby mundurowe, przedstawiciele organizacji i środowisk patriotycznych, delegacje młodzieży krakowskich szkół. Na zaproszenie Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie i Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” w uroczystości w Krakowie uczestniczył poczet sztandarowy Koła Wieliczka Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej z chorążym Stanisławem Dziedzicem, przewodniczącym Koła i przybocznymi: Jadwigą Dudą, członkiem nadzwyczajnym ŚZŻAK, prezes Stowarzyszenia „Klub Przyjaciół Wieliczki”, Bogumiłem Grotowski ze Związku Piłsudczyków w Krakowie - wszyscy bez uprawnień kombatanckich.

O godz.16.00-tej miała miejsce uroczystość na Placu Inwalidów Wojennych przy postumencie pod pomnik z napisem: „NA TYM MIEJSCU STANIE POMNIK TYM CO STAWIALI OPÓR KOMUNIZMOWI W LATACH 1944-1956” i miniaturą tego pomnikiem. Uroczystość rozpoczął Krzysztof Bzdyl, działacz opozycji antykomunistycznej w okresie PRL-u, współzałożyciel i działacz Konfederacji Polski Niepodległej (KPN), więzień polityczny w latach 1980-1981 i 1981-1983. Po nim prowadzenie uroczystości objęła Małgorzata Janiec, przewodnicząca Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” Okręg Południowy. Przypomniała, że w 2022 r. mija 20 lat od poświęcenia kamienia węgielnego pod budowę pomnika, w miejscu, w którym w czasach PRL-u znajdował się postument „wdzięczności Armii Czerwonej” - a pomnik Żołnierzom Niezłomnym nie został wzniesiony. Wspomniała że z 13-osobowego Komitetu Budowy Pomnika żyją tylko: kpt. Andrzej Kostrzewski ps. „Nadzieja” i Adam Macedoński, urodzony w Lwowie, lat 91. Przed podstawą przyszłego pomnika złożono kwiaty i zapalne

znicze. Ojciec Jerzy Pająk prowadził modlitwę. Zaśpiewano hymn państwowy. Następnie udano się pod budynek przy Placu Inwalidów Wojennych 3, który w latach 1945-1956 był siedzibą Urzędu Bezpieczeństwa - o czym informuje tablica tu w 1993 r. zamontowana przez byłych więźniów - żołnierzy niezłomnych zrzeszonych w ZWPOS w Krakowie. Tu złożono kwiaty i zapalone znicze. Odmówiono modlitwę Anioł Pański, którą prowadził o. Jerzy Pająk. Tu spotkali się kombatanci, ich rodziny i przedstawiciele środowisk patriotycznych.

Organizatorami uroczystości 1.03.2022 r. w Krakowie byli: Wojewody małopolski, Oddziału IPN w Krakowie, Stowarzyszenie Parku im. H. Jordana, Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” Okręg Południowy. 1.03.2022 r. był wyemitowany o godz. 20.30 w TVP3 Koncert Galowy w hołdzie Żołnierzom Wyklętym.

W Wieliczce 1.03.2022 r. przed pomnikiem Odrodzenia Polski i tablicą „PRO MEMORIA SZESNASTU PRZEDSTAWICIELI WŁADZ POLSKIEGO PAŃSTWA PODZIEMNEGO... o godz.8.30 - złożyli kwiaty i znicze posłowie Sejmu RP: Rafał Bochenek i Urszula Rusecka z Piotrem Siemczonkiem, pracownikiem biura poselskiego, Henryk Gawor, wicestarosta Powiatu Wielickiego i członkowie Zarządu Powiatu Wielickiego Tomasz Broniowski, Stanisław Kyrca, Aleksandra Ślusarek oraz Rafał Ślęczka, sekretarz powiatu, delegacja Kopalni Soli „Wieliczka” SA z prezesem Pawłem Nowakiem: Jarosław Malik, członek zarządu ds. technicznych, Michał Roehlich, prezes KSW Turystyka, dyrektorzy: Tomasz Broniowski i Damian Konieczny, Jan Ziobro, członek zarządu i dyrektor Marek Burda, Adam Gawlik, przewodniczący NSZZ „Solidarność” KSW oraz uczniowie z Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Matejki pod opieką nauczycielki Iwony Białek i Klubu Historycznego im. Armii Krajowej przy Powiatowym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Wieliczce z Dariuszem Tańculą, nauczycielem historii. O godzinie 12.00-tej hołd żołnierzom niezłomnym oddali: Agnieszka Szczepaniak, zastępca burmistrza Miasta i Gminy Wieliczka do spraw społecznych, Adam Marek Panuś, sekretarz Gminy, Elżbieta Sikora, radna Rady Miejskiej, przewodnicząca Zarządu Osiedla Krzyszkowice, Piotr Marzec przewodniczący Zarządu Osiedla H. Sienkiewicza-A. Asnyka-W. Pola, Dorota Stec-Fus, członek Zarządu, Krystyna Bania, przewodnicząca i Maria Nawrot, sekretarz Rady Osiedla.

Mam nadzieję że po ustaniu epidemii w Wieliczce Wydział Kultury Urzędu Miasta i Gminy Wieliczka przygotuje jeden program uroczystości dla wszystkich i umieści go na słupach ogłoszeniowych w Wieliczce.

